SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1862. **Zondag 9 November** **N°. 45.**

PARAMARIBO, den 8 November 1862.

Z. E. de Gouverneur is den 5den dezer van de reis naar pl. *Rac ȧ Rac* alhier teruggekeerd. — Het doet ons genoegen te kunnen melden, met die gelegenheid de tijding te hebben ontvangen, dat het door ons vermelde berigt, betreffende den Officier van gezondheid *Monsantofils* onjuist is en die heer zich in goeden welstand bevindt. — Eergisteren morgen is met de stoomboot *Nickerie* meerdere versterking naar *Rac à Rac* afgezonden, terwijl gisteren met de stoomboot *Paramaribo* van hier ook militairen naar den post *Montpelier* in de Commewijne zijn overgebragt, in welke divisie naar er gemeld wordt, mede eene expeditie wordt georganiseerd om in vereeniging met die naar *Rac à Rac* te handelen.

Men schrijft uit Londen:

Het schijnt dat de heer Laing, die om redenen van gezondheid uit Indie is teruggeroepen, de zoo gunstige verwachtingen van den heer Money ten aanzien der katoen-productie in Indie een weinig wil temperen. In eene buitengewone vergadering der kamer van koophandel te Manchester heeft hij namelijk, ofschoon zonder juist Money te noemen, die zaak ter sprake gebragt en als zijn gevoelen te kennen gegeven, dat er waarschijnlijk wel, gelijk Money verwacht, het volgende jaar een kwart millioen balen meer uit Indie zal worden aangevoerd, ja hij gelooft zelfs, dat die vermeerdering nog wel eens een half millioen zal bedragen, maar dat houdt hij dan ook voor het maximum. Zijne berekening maakt dus een aanmerkelijk verschil met die van Money. Zelfs bij de meest doelmatige verbetering en uitbreiding van het spoorweg stelsel en andere communicatie-middelen aldaar te lande, gelooft hij niet dat Indie ooit volledig in de bestaande behoefte zal kunnen voorzien, om de eenvoudige reden dat het klimaat niet geschikt is tot de voortbrenging eener kwaliteit, die met de goede Amerikaansche soorten gelijk staat. Daarbij kwam nog iets hetwelk Money in zijne brieven aan den *Economist* over het hoofd heeft gezien, namelijk dat de inlanders wel gaarne katoen, maar toch natuurlijk nog veel liever iets anders zullen aankweeken, hetwelk meer opbrengt dan zij ooit uit katoen kunnen maken. Gesteld toch dat de katoenkooper op het terrein zelf 6 d. per pond geeft, dan maakt de inlander 5 p. st. per acre, maar wanneer deze op diezelfde oppervlakte en met dezelfde kosten, thee verbouwt, dan is de productie daarvan 30 p. st. waard. Wat overigens betrof het denkbeeld van Europeesch kapitaal onder Europeesche directie aan te wenden tot het regtstreeks opkoopen van katoen bij de inlanders, daarmede kon hij zich wel vereenigen, te meer nu men in Indie sints eenigen tijd de Europesche nederzettingen dien men vroeger alle mogelijke zwarigheden in den weg legde, veeleer begunstigt. Op dit punt gekomen, zette hij tevens kortelijk zijne zienswijze uiteen omtrent het tegenwoordig koloniaal bestuur, en trok hevig te velde tegen den Indischen raad hier te lande, die hij te eenenmale onbevoegd achtte om op een afstand van 8000 mijlen een land te besturen, met hetwelk de leden, op den keper beschouwd, alles behalve naauwkeurig bekend zijn. Inzonderheid laakte hij de houding van den raad en die van sir Charles Wood ten opzigte der resolutie van lord Canning betreffende den verkoop van woeste gronden, en hij wenschte wel, dat in het Lagerhuis in tijds een bepaald voorstel werd gedaan, ten de spoedigste een eind te maken aan de belemmering die sir Ch. Wood in de uitvoering van dat stuk te weeg brengt. De heer Laing is eigenlijk van oordeel, dat de genoemde Indische raad moeten worden opgeheven en er een geheel ander stelsel van koloniaal bestuur moet worden gevolgd, waarbij het bestuur hier te lande eene contrôle over het bestuur in Indie uitoefent, in denzelfden geest als het Hoogerhuis over de handelingen van het Lagerhuis. Hij gelooft dat dit alleen onze fabriekdistricten reeds 40 à 50 millioen P. St. jaarlijks zou bevoordeelen en wenscht dit ook in het belang der bevolking van 150 millioen, die thans in Indie aanwezig is.

Het dagblad *la France* verkondigt, dat men te Turin een coup d'état te wachten heeft. Volgens het blad hebben vijf van de voornaamste generaals, die door de regering om raad zijn gevraagd, een memorandum ingezonden, waarin zij zich voor de strengste maatregelen verklaren. Dit memorandum, zegt *la France* verklaart, dat er in de tegenwoordige omstandigheden maar één middel bestaat, dat Italie kan redden: men moet met de meest mogelijke gestrengheid te werk gaan en de schuldigen, wie zij ook zijn mogen, veroordeelen. Naar luid van het blad zullen de beschuldigden, hetzij zij worden vrijgesproken of veroordeeld, door eene buitengewone wet, ten behoeve van de openbare veiligheid, uit het land moeten worden verbannen. „Iedereen te Turin", vervolgt het blad, „begrijpt dat het kabinet Ratazzi in deze omstandigheden niet aan het bestuur kan blijven en dat het vervangen moet worden door een kabinet, dat in het leger zijn voornaamste steunpunt vindt. De Italiaansche regering verkeert in hetzelfde geval als Frankrijk vóór het gebeurde op den 2den December, 't geen de maatschappij wezenlijke diensten heeft bewezen. De militaire partij begrijpt, dat men, om te verhinderen, dat Italie aan een anarchie ten prooi worde, het voorbeeld van de Fransche regering moet volgen en Italie, zoowel in het binnen- als in het buitenland, eene antirevolutionaire, liberale en conservative politiek moet laten volgen."

„De *Times* zegt omtrent de artikelen van den heer Laguéronnière betreffende Italie het volgende: De heer Laguéronnière heeft tot zijn eigen genoegen vastgesteld, dat zekere dingen onmogelijk zijn; ofschoon ieder gewoon menschen verstand ze toch als zeer mogelijk beschouwt, en dat daarentegen zekere dingen noodzakelijk zijn, ofschoon zij door ieder gewoon verstand als niet noodig worden beschouwd. Zoo beschouwt hij het in zijn laatste stuk als onmogelijk Italie aan de reactie of aan de revolutie over te laten, de eenheid van Italie te Rome tot stand te brengen en Frankrijk den paus te zien verlaten. Aan den anderen kant beschouwt hij het als noodzakelijk dat de Italiaansche eenheid [illegible] worde dat zij aan de vaderlandsche gezindheid der Italiaansche natie voldoet; voorts dat de paus souverein te Rome zij en dat Europa in die kwestie tusschen beide kome. Wij willen over deze drie onmogelijkheden, evenmin als over deze drie noodzakelijkheden discussiëren; maar wij achten het noodig op die zes stellingen te wijzen, als op een monument ter eere des schrijvers, terwijl wij verzekerd zijn dat iedereen zich na een kort onderzoek overtuigd zal achten, dat hier het onmogelijke noodig en het noodige onmogelijk is.

Aan eene correspondentie uit Parijs ontleenen wij het volgende:

Zoo als alle andere bladen hebt gij ook gewezen op den hagchelijken toestand van de Noordelijke Staten der Amerikaansehe Unie. Ik heb een brief uit New-York ontvangen, waarin al de u geworden tijdingen worden bevestigd. Er is evenwel een feit op te merken, waarvan door geen enkel dagblad is melding gemaakt en dat voor een slecht voorteeken wordt gehouden, namelijk de verschijning van geheime genootschappen in het vaderland van Franklin en Washington. De ontevredenheid van een groot gedeelte van het volk over het militaire regime neemt elken dag toe; het bonds-gouvernement heeft geoordeeld dat de tijdelijke schorsing van alle constitutionneele vrijheden voor het algemeen welzijn noodzakelijk was. De geheime genootschappen zijn daarop ontstaan met het doel, om de wetgevende en de uitvoerende magt binnen de grenzen van de constitutie te doen terug keeren; de schorsing van de habeas corpus acte, dat palladium van de Amerikaansche vrijheden, is geheel in strijd met die constitutie. In Illinois heeft zich zulk een geheim genootschap gevormd, onder den naam van *Golden Circle*. Wanneer het waar is wat men beweert, namelijk dat gewoonlijk de geheime genootschappen de toevlugt zijn van onderdrukten, dan weet ik niet, of in dit geval de toepassing wel juist is. Ik toon u alleen dit verschijnsel aan, omdat ik geloof, dat het wezenlijk eenig belang heeft.

De meetings in Engeland, om bij de regering aan te dringen op eene diplomatieke tusschenkomst ten gunste der ontruiming van Rome, nemen bij voortduring toe. Zelden bestond er bij het Engelsche publiek eene geestdrift omtrent eene buitenlandsche aangelegenheid als thans te dier zake, waaraan zich natuurlijk de naam van Garibaldi regtstreeks aanknoopt. De conservativen geven de liberalen niets toe. Dit blijkt reeds daaruit dat de Heer Henley, een conservatief lid van het Lagerhuis, die vroeger deel heeft uitgemaakt van het ministerie Derby, in eene landbouwkundige vereeniging het woord heeft gevoerd zeer ten gunste van Italie. Te Londen worden maatregelen genomen, om eene monster-meeting in de open lucht (in Hyde Park) te organiseren, ten einde de resolutien in andere meetings genomen, ten gunste eener ontruiming van Rome, te ondersteunen. De provinciale dagbladen wedijveren als het ware met elkander in pogingen, om aan de voor de arbeidende klasse opengestelde penny inteekening ten behoeve van Garibaldi het meest mogelijke succes te verschaffen; in één woord, slechts zelden heeft de openbare opinie in Groot-Brittannie in eene vreemde aangelegenheid zich zoo nadrukkelijk doen hooren.

Men meldt uit Londen:

Er is hier uit Halifax eene mededeeling ontvangen dat de gouverneur van Nova Scotia, Nieuw Brunswyk en de prins Edwards Eilanden, eene meeting had georganiseerd, met het doel om in overweging te nemen de wenschelijkheid van al de Britsche koloniën aldaar onder eene confederatie of republiek te vereenigen, onder één gouverneur of president, één wetgevend ligchaam, ééne munt, één tarief en één wetboek. De vertegenwoordigers der verschillende kolonien zijn volgens de mededeeling zeer sterk gestemd ten gunste dezer unie en eene scheiding van Engeland. Ik zou u moeijelijk kunnen zeggen in hoeverre dit geloof verdient; ik kan u niettemin verzekeren, dat het in onze officiele kringen zeer veel opschudding maakt. Men gelooft hier vrij algemeen dat de kolonisten verstoord zijn, omdat ons gouvernement hen heeft te dwingen eene militie te organiseren, waarvan zij de noodzakelijkheid niet inzien en dat zij daardoor op het denkbeeld zijn gekomen om zich van het moederland af te scheiden. Engeland zal dus welligt spoedig in de gelegenheid zijn, om de leerstellingen, die het aan het bondsgouvernement voortdurend predikt omtrent het regt van het Zuiden om zich van het Noorden af te scheiden, ook practisch op zich zelve toe te passen. Van Amerika hebben wij niets naders en onze bladen voeren nog steeds polemiek over den tweedaagschen veldslag.

De Parijsche correspondent van een der Ned. dagbladen deelt het volgende mede:

Men verhaalt eene anecdote, welke ik te aardig vind om ze u niet mede te deelen. Eenige dagen geleden was prins Napoleon bij den keizer, om afscheid van hem te nemen en bij die gelegenheid het gesprek nog eens op Rome te brengen. Hij bleef vrij lang in het kabinet van Z. M. en toen hij er eindelijk uitkwam, zag men zeer goed, dat hij hevig vertoornd was. Eenige vrienden van den prins, die op hem stonden te wachten, hoopten eenige oogenblikken te vergeefs iets te zullen hooren. Eindelijk verbrak de prins het zwijgen. — Geef mij een sigaar, zeide hij. — Ziedaar monseigneur! — En wat vuur. — De prins stak daarop de sigaar aan, doch, door de opgewondenheid waarin hij was, stak hij die, na eenige trekken gedaan te hebben in den zak van zijn patalon. — Voorzigtig, monseigneur! riep men hem toe. — Och, zeide een ander, men kan wel zien dat

Z. H. niet bang voor het vuur is! — Die vleijende aanmerking bragt den prins weer in betere stemming. — Raad eens, zeide hij, wat de keizer mij daar zoo even toevoegde: Ik zal mijne troepen uit Rome niet terugroepen. Maar ik gaf hem daarop ook tot antwoord: des te erger voor u; de revolutie zal sterker zijn dan dan gij, gij zult het zien. Ik zeg de waarheid want ik geef op dit oogenblik geen 40 sous voor den troon van mijn neef of van mijn schoonvader.

De anecdote is historisch.

INGEZONDEN.

Aan den Heer Redacteur van het *Surinaamsch Weekblad.*

Op Dingsdag en Donderdag jl. las ik in het *Gouv. Adv. Blad*, een annonce van wege den waarn. Exploicteur, waarbij roerende goederen, slaven en huizen, aankomende den boedel wed. A. CAMERON, bij executie zullen worden verkocht en de pl. *Pomona*..

Behoort dit effect ook tot den boedel van de wed. CAMERON? Of is het alweder een nieuw gebruik om een onroerend goed te verkoopen, zonder den eigenaar of regthebbende bekend te maken?

Een Uwer Lezers.

Iets over den Landbouw in Suriname.

In antwoord op de ons zoo beleefd gedane aanmerkingen van G. S. v. S. 1o. dat wij onjuist medegedeeld hebben, dat op de plantaadjes slechts een-vierde der aanwezige arbeiders volle werktaak verrigten, zoodat de overige drie-vierden als buiten landbouw-arbeid gerekend konden worden, — 2o. dat wij daardoor den arbeid van het een-vierde gedeelte veel te hoog hebben gesteld, wanneer wij de belangrijke resultaten nagaan, die jaarlijks alhier uit den landbouw voortspruiten en 3o. dat onze voorspiegeling van dien arbeid in de toekomst te onbedacht en te gewaagd is, daar dezelve voor eigenaars en planters niet anders dan schadelijk kan zijn, zullen wij trachten door onweerlegbare bewijzen het een en ander op te helderen en den geëerden schrijver te overtuigen.

Wij herhalen het nogmaals: *»Op de slavenbevolking zoo als die op de plantaadjes arbeidt, kan men slechts* EEN VIERDE *als volle taak werkende aannemen."*

Deze onze bewering is niet nieuw, reeds in het jaar 1772 spraken reizigers en schrijvers over deze Kolonie, van de verkeerde wijze, hoe alhier de arbeiders aan ondoelmatig werk werden geplaatst, waardoor drie-vierden van de slavenbevolking buiten den landbouw-arbeid bleven, en slechts 20,000 van de 80,000 slaven daartoe werden gebezigd.

Om ons voor de beschuldiging van partijdigheid te vrijwaren, zoo volgen wij de statistieken van 1858—1859.

Op ultimo December 1859 bevonden zich in deze Kolonie 38,140 slaven, waarvan 5,950 de hoofdplaats Paramaribo bewoonden. Deze nu moeten geheel van den kolonialen landbouwarbeid afgetrokken worden; daardoor bleef dus slechts het getal van 32,190 slaven over, dat op 248 in dat jaar bestaande plantaadjes verdeeld was, als: (*)

90	Suiker-plantaadjes.
9	Koffij- en Cacao-plantaadjes.
38	» en Kost-plantaadjes.
3	Cacao-plantaadjes.
10	» en Koffij-plantaadjes.
25	Katoen-plantaadjes.
21	Hout-plantaadjes.
28	Kost-plantaadjes.
5	» en Kweek-plantaadjes.
15	Kweek-plantaadjes.
4	Christelijke Etablissementen.

Totaal 248 plantaadjes.

(*) *Hiervan behoorden nog afgetrokken te worden de volgende slaven die buiten landbouw-arbeid op de plantaadjes zijn, als:*

Op de forten Zeelandia, Nw. Amsterdam en andere posten	74
Op het etablissement Albina	1
» » *Batavia*	361.
Totaal	436

Sommen wij nu op hoeveel hoofden er voor elk dier plantaadjes afgaan, die buiten directen landbouw-arbeid blijven. Wegens het verschil in den aard van producten, de hoegrootheid en het huishoudelijk zamenstel, zullen wij bij het einde onzer optelling 10 pCt. op het door ons geraamd verlies teruggeven en in het voordeel van het getal brengen, dat direct volle taak bij den landbouw werkt.

3 bastiaans	744
1 plantaadje doctor	248
1 bediende bij den administrateur	248
1 idem » directeur	248
1 jager, visscher, enz.	248
2 veldwachters	496
2 koks of kokinnen en 1 leerling	496.
wij stellen het getal blankofficiers op 200, voor ieder een bediende	200
18 zieken, op de plant. bij den doctor op het etablissement of aan de stad	4464
1 leerling bij den doctor stel 100	100
4 hoofden steeds in divisie-dienst op booten, ponten, corjalen, enz.	992
2 huisbedienden (vrouwen van de kleurling-kaste) bij den directeur	496
3 waschvrouwen voor den directeur, zijne familie, de blankoffic. enz.	744
2 voor tuinlieden, het hoeden van runderen, schapen, varkens en de oppassing van de volière	496
4 timmerlieden, metselaars, kuipers en handlangers voor bazen enz.	992
1 ingenieur voor 90 suiker-plantaadjes, benevens 1 leerling	180
1 creolen bastiaan of kinderen-voogdes	248
8 kraamvrouwen, hoog zwangeren en die nog buiten werk zijn	1,984
30 halfmerkers, wij berekenen dus slechts 15 hoofden	3,720
12 ouden, gebrekkigen in de negerhuizen enz.	2,976
28 kinderen, zuigelingen, spelende creolen van 1 tot 14 jaren	6,944
1 voor straf op fortres Nw. Amsterdam, bij Sebastopol of als getuigen en in het verhoor bij de politie	248
Totaal hoofden	27,512

Trekken wij nu dus deze 27,512 af van de zich op de plantaadjes bevindende 32,190 slaven, zoo verkrijgen wij slechts een klein getal van 4,678, dat zich geheel aan den landbouw wijdt. Hierbij voegen wij nu nog de 10 pCt. als te goed, voor welligt hier en daar te hooge berekening, zijnde 2,751 slaven, te zamen een getal van 7,429 geheele taak werkende arbeiders. Vermenigvuldigen wij dit getal met 4, zoo zullen wij ontdekken dat wij nog niet eens het ¼ van het getal van 32190 bekomen kunnen, daar de uitkomst slechts 29,716 is; doch boven die 10 pCt. geven wij nog het getal van 571 volle taak werkers, zoodat wij de ronde som van 8000 hoofden verkrijgen.

Wij twijfelen niet of het 1e. punt van bemerking door den geachten schrijver gemaakt, is door ons voldoende opgehelderd.

Gaan wij nu tot de tweede bemerking over, om te bewijzen, welke buitengewone groote voordeelen deze 8000 arbeiders door hun werk hebben opgeleverd, voordeelen, die wilde men ze tot in de kleinste nuances nagaan, niet alleen verbazingwekkend, maar zeker boven de voordeelen zouden bevonden worden, die eenige arbeid van dien aard, in geheel Europa levert.

Daar wij alhier in Suriname steeds onderworpen schijnen te zijn, aan eene wonderbare Nederlandsche langzaamheid, zijn wij nog niet in de gelegenheid gesteld, om nu het bezit te geraken van een later verslag dan dat van 1858, *hetgeen dan ook slechts 4 jaren geleden is.* — Wij zijn dus verpligt ons aan de daarin voorkomende staten te houden en volgens als aldaar vermelde prijzen der producten, ons te gedragen.

Suiker 23,185,962 Amst. ponden a 9 c.		f 2,086,636.58
Rhum 130,039 gall. a f 1,25	»	162,548.75
Dram 193,220½ » a 60 c.	»	115,932.30
Melassie 770,333 » a 30 c.	»	231,099.90
Koffij (heele) 461,192 Amst. ponden a 29 c.	»	133,745.68
Koffij (gebroken) 4,960 Amst. ponden a 15 c.	»	744.00
Cacao 369,278 Amst. ponden a 30 c.	»	110,783.40
Katoen (schoone) 556,012 Amst. ponden a 35 c.	»	104,604.20
Katoen (vuile) 24,808 Amst. ponden a 18 c.	»	4,465.44
Bananen voor algemeen ver-		
Transporteere		f 2,950,600,25
Per Transport		f 2,950,600,25
bruik, berekenen wij 1 bos per inwoner 's weeks, makende op 53,709 inwoners 2,792,868 bossen 's jaars a 40 c. voor 81 kost-plantaadjes	»	1,117,147.20
Voor Houtwaren vinden wij aangeteekend	»	72,599.70
Voor Koorn (Maïs) 807 vaten, doch berekenen wij het geheele verbruik op de plant. onder de slavenbevolking enz., dan kunnen wij dat zonder vergrooting op 4000 vaten stellen a f 6 per vat	»	24,000.00
Hierbij moeten wij nu nog voegen het binnenlandsch verbruik van Suiker, hetgeen wij niet hooger zullen stellen dan dat in Nederland 14 pond per hoofd 's jaars, (zie Girardin). Nederland verbruikt in het land zelf 22½ millioen pond Suiker voor Suriname, is dat dus op 53,709 inwoners 751,926 pond a 9 c.	»	67,673.34
Het verbruik van Rhum en Dram stellen wij voor de geheele bevolking op 90.555 gall.	»	54,330.00
Voor distillaat het stoken van Likeuren, Voorloop voor gebruik der geheele bevolking 3 gall. per hoofd of 161,127 gall. a 80 c	»	128,893.60
Verbruik van Melassie voor de slavinnen enz., Likker over de bevolking 3 gall. per hoofd 161,127 gall. a 30 c.	»	48,338.10
Verbruik van Koffij 10 pond per hoofd 's jaars of 537,090 p. a 25 c.	»	134,272.50
Verbruik van Cacao 2 pond per hoofd 's jaars of 107,418 p. a 30 c.	»	32,225.40
Tuin- en Aardvruchten voor het gebruik van slaven en in 't algemeen f 2 per hoofd 's jaars	»	107,418.00
Manioc, Arrowroot, ten gebruik voor voedsel en de wasch a f 2,50 per hoofd	»	134,272.50
Vruchten van allerlei aard	»	50,000.00
Totaal		f 4,921,730.59

Wij zouden aan den arbeid der plantaadjeslaven te kort doen, indien wij de voordeelen hier niet bij opsomden, die zij door grooten en kleinen veestapel, kweekerij, jagt en visschvangst voor bijzonder en algemeen gebruik jaarlijks afwerpen. Vóór wij hiertoe overgaan, zullen wij berekenen hoeveel die 8000 arbeiders per hoofd op bovenstaande som verdienden en bekomen p. m. f 615.216.

Paarden, runderen en schapen vindt men onder de plantaadje-slaven niet, hoezeer zij ook bijdragen tot de voordeelen, die daaruit door de kolonisten getrokken worden; echter zijn de meesten in bezit van varkens, eenden, doksies, kalkoenen, hoenders enz.; wij stellen en deze beraming zal niet te hoog zijn op de 32,190 slaven, 25,000 varkens, groot en klein, welke wij op een jaarlijksch voordeel zullen beramen van f 80,000.00

25,000 kalkoenen met een jaarlijksch voordeel van	»	30,000.00
80,000 eenden en doksies met een jaarlijksch voordeel van	»	50,000.00
200,000 hoenders die 50 eijeren per jaar leggen a 2 c.	»	200,000.00
Versche en gedroogde visch, wild, enz. f 2,50 per hoofd	»	80,475.00
Vruchten en groenten voor het gebruik der slaven, berekend a 60 c. per hoofd 's jaars	»	19,314.00
Brengen wij hierbij de som door hun aan koloniale producten afgeworpen	»	4,921,730.59

zoo erlangen wij een totaal van f 5,381,519.59 (*)

Daar wij nu gelooven ook het 2e. punt van aanmerking te hebben opgehelderd en volgens onze veronderstelling bewezen, zoo zullen wij om tot de opheldering van het 3e. punt te komen, vooraf zien wat die slavenmagt in hareu tegenwoordigen toestand op 248 plantaadjes verdeeld, jaarlijks kost. Daartoe verdeelen wij die bevolking in drie klassen.

1e. klasse 8000 arbeiders a 35 c. per dag		f 1,022,000.00
2e. klasse 8000 arbeiders a 25 c. per dag	»	730,000.00
3e. klasse 16,190 buiten arbeid, kinderen, per dag a 15 c.	»	886,402.50
Totaal jaarlijksche kosten		f 2,638,402.50

Trekken wij nu deze som van de door de slaven opgebragte waarde f 5,381,519.59 af, zoo schiet er een batig saldo van f 2,743,117.09 over, hetwelk van de opbrengst der koloniale producten f 4,921,730.59, afgetrokken een saldo van f 2,283,329.09 of voor eiken slaaf, groot en klein, oud en jong f 7407⅓ c. 's jaars doet overblijven.

Wat nut het 3e. punt betreft, dat onze voorspiegeling omtrent den arbeid die onder de aanstaande vrijen en immigranten *kan* plaats vinden *onjuist* is, of dat de arbeid niet anders dan schadelijk voor de planters en ondernemers van kolonialen landbouw zoude zijn, ook dit hopen wij gunstig te wederleggen.

Wij nemen tot basis eene Suiker-plantaadje met de prijsbepaling der producten van het jaar 1858, met 300 koppen slaven.

In dat jaar waren ruim 17,000 slaven op 90 Suiker-plantaadjes gevestigd, die in dat jaar aan Suiker, Rhum, Dram, Voorloop, Melassie, aan uitvoer en verbruik binnenslands opbragten, voor eene waarde van f 2,995,452.57 of per hoofd f 176.20⅓ c.; alzoo voor de Suiker-plantaadje met 300 koppen slaven f 52,861.00.

Stellen wij voor die slaven 30 c. onkosten daags, zoo heeft die plantaadje eene jaarlijksche uitgave van f 32,850.00 en een saldo van f 20,011.00; nemen wij aan andere onkosten nog f 10,000 's jaars zoo bekomen wij een batig overschot van f 10,011.00 en schatten wij nu die plantaadje op f 125.000 waarde, zoo erlangt de eigenaar slechts 8 pCt. bij niet ongunstige omstandigheden.

Bij de afschaffing der slavernij zal nu zeker geen enkele eigenaar van het door ons tot basis genomen effect, steeds 300 arbeiders groot en klein door elkander aan den arbeid houden, in tegendeel, wij gelooven dat ieder der alhier wonende planters, hoogst te vreden zal zijn met steeds 80 heelmerkers in dienst te hebben, benevens 20 voor minder of bijwerk. Ja wij houden ons overtuigd, dat ieder hunner, kundig in zijn vak, bij redelijk vruchtbare landerijen, volstrekt niet bevreesd zal zijn voor een gelijk product als boven door ons is aangehaald ter waarde van f 52,861,00 te verkrijgen. Stellen wij nu het arbeidsloon voor 80 heelmerkers à 80 ct. daags zoo is zulks in 300 werkdagen per jaar f 19,200 en voor 20 minder werkbare 33 ct. per dag of per jaar f 2,100, totaal aan arbeidsloon f 21,300. Breng hier nog bij f 10,000 aan andere onkosten 's jaars, of een totaal van f 31,300 zoo schiet er een voordeelig saldo van f 21,561,00 over.

Wij halen hierbij nu nog een punt aan van groot voordeel, dat al ligt over het hoofd wordt gezien, en hetwelk al klinkt het ook niet menschlievend, toch waarachtig is. Voor de verzorging van KINDEREN, VERLATEN WEEZEN, HOOG ZWANGEREN en KRAAMVROUWEN, ZWAKKEN, OUDEN, GEBREKKIGEN enz. is de planter en ondernemer niet meer verpligt, want daar zorgt het koloniaal bestuur voor. (*Zie staatsblad van het Koningrijk der Nederlanden No.* 164, WET dd. 8 *Augustus* 1862. *Algemeene bepalingen Art.* 35, waarvoor enorme sommen uit de belasting op de vrije arbeiders geheven zullen strekken.)

Ook nog een ander voordeel geniet de vroegere eigenaar van de plantaadje met 300 koppen slaven. Vroeger was daar een kapitaal in gestoken van minstens f 200,000; als eene edele tegemoetkoming van den staat, toen hem zijne slaven werden onteigend, outving hij f 90,000 een kapitaal dat vlottend en werkend is geworden, waarmede zeker 8 pCt. te winnen is, alzoo f 7,200 's jaars of wel, hij bezit in zich zelven eene Bank, waardoor hij 3 jaren de arbeid-loonen voor zijn plantaadje landbouw kan dekken.

Daar het ons gegunde bestek hier is afgegrensd, zoo eindigen wij vooreerst, hopen den schrijver G. S. v. S. met onze ophelderingen genoegen te hebben gedaan en eenigzins die zwarte vrees, door vele der kolonie vijandigemannen uitgeschreeuwd een weinig naar den achtergrond te hebben geschoven. Desniettemin blijft de waarschuwing steeds ernstig en van het grootste gewigt: STILSTAND IS IN DEZE ZAAK EN TIJD VOOR DE KOLONIE ACHTERUITGANG EN ONDERGANG.

W. E. H. WINKELS.

(*) *Daar wij binnen kort eene specifique opgave zullen leveren van de generale opbrengst der geheele Kolonie met haren handel, bedrijven en landbouw, en een woord zullen spreken over het alhier bestaande slechte belastingstelsel, met aanwijzing hoe eenvoudig, gemakkelijk en voordeelig en minder drukkend dat te veranderen is; zoo zullen de hier achterwege gelaten kleine bijzonderheden worden aangehaald.*

CORRESPONDENTIE.

Het prospectus van het ter dezer Drukkerij uit te geven Neger-Engelsch Weekblad, zal eerst in de volgende week worden bekend gemaakt.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 2den dezer, het Eng. schip *May*, kapt. W. Morrison, van Glasgow.

Den 5den, het schip *Elisabeth*, kapt. Niewold.

Den 6den, het schip *Louisa Christina*, kapt. Ten Harmse. — Beiden van Amsterdam.

Idem, de Eng schoener *Lella*, kapt. R. Mitchell, van Trinidad.

UITGEKLAARD.

Den 3den, de Eng. schoener *Governor Hincks* kapt. J. Mercurius, naar Demerarij, lading: 43 vaten Melassie 5,051 gall., 1 kist Hammen, 2 dito Saucijsjes en 1 dito Calico.

Den 6den, de Nederlansche schoener *Flying Dutchman*, kapt. J. van Wilgen, naar Curaçao, lading: 40 puncheons Rum 4,633 gall., 10 vaten Suiker 14,679 pond, 27 vaten Koorn 4,860 pond, 300 bossen Banannen en 60 pies Kopie Planken.

Idem, de Eng. schoener *Lella*, kapt. R. Mitchell, naar Brazilie in ballast.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Thetis*, kapt. Bakker, adres bij H. Degenhard. — Sluit *MORGEN*.

Het schip *Suriname*, kapt. Reijntjes, adres bij J. P. Haase Jr. — Sluit 10 dezer.

Het schip *Josephine*, kapt. Hoffker, adres bij H. C. Levij. — Sluit 10 dezer.

Het schip *Amicitia*, kapt. Wijgers, adres bij J. P. Haase Jr.

Het schip *Josephina Bernhardina*, kapt. Bos, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Anna Lena*, kapt. Visser, adres bij H. Degenhard.

Het schip *de Jonge Eduard*, kapt. Sikkens, adres bij J. M. Polak.

Het schip *Plant. Dordrecht*, kapt. Brakke, adres bij R. H. Leijsner.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het schip *Elisabeth*: de heer J. de Lorgeon Stellingwerff.

Met het schip *Louisa Christina*: Mevrouw Campen geb. de Hart, de Heer V. Rijk de Groot, Echtg., 3 kinderen en bediende, Mejufvrouw Rijk de Groot, de Heeren H. L. G. Kleine, W. Menalda, V. Kilian, J. G. Salomons, C. S. P. Dericks, H. J. van Eck en J. P. de Witt.

PUBLIEKE VEILING.

Bij het Departement der Onbeheerde Boedels. Door den Vendumeester J. F. Favereij.

Donderdag, 6 November 1862.

Het Erf en daaropstaande Gebouw aan de Steenbakkerijstraat, La. C No. 108a., aangekomen hebbende den boedel Maria van J. W. Boon. — *f* 850. — S. L. Heijmans.

Het Erf gelegen aan de Eerste Buitenwijk, bekend onder No. 4, aangekomen hebbende den boedel J. E. Heshuijzen. — *f* 150. — H. Goudman.

Het Erf en daaropstaande Gebouw aan de Keizerstraat, La. B No. 252, aangekomen hebbende den boedel H. F. S. Paschall. — *f* 650. M. A. de Vries nom. ux.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

Suiker. Den 1sten dezer, van de plantage *Goudmijn*, herkomstig van plant. *Rosenburg*, 17 va en a 8,30 cent.

Idem. Den 6den, van plant. *St. Barbara*, p. m. 14 vaten a 8,14 cent.

BURGELIJKE STAND.

Van den 1sten tot den 6den Nov, zijn alhier ingeschreven als overleden:

Den 1sten, Jean François Fomm, zoon van Friedrich Fomm en van Johanna Marianna Umgewand, 11 maanden.

Den 3den, Jeane Françoise, dochter van Anna Helena de Lagh, 2 jaren.

Idem, Elisabeth Nijts, 51 jaren.

Den 4den, Johannes Jacobus, zoon van Maria Martha Half, 2 maanden.

Idem, Isabella Adolphina Taag, 62 jaren.

Den 5den, Julius, zoon van William James Wilmans en Jeane Anne Ferrier, 1 jaar, 11 maanden, 2 weken en 1 dag.

Den 6den, Jacob Duijnmeijer, in leven schepeling aan boord van het Nederl. schip *Amicitia*, jaren.

Idem, Hanna Jacobs, wed. Ezechiel Barend, 61 jaren en 6 maanden.

Idem, Susanna Louisa, dochter van Betje Graauw, 9 jaren.

Idem, Hendrik Stenhuijs Junior, weduwenaar van Francina Henrietta Saffin, 71 jaren.

Binnenlandsche Berigten.

Op het daartoe door de belanghebbende gedaan verzoek, zijn in den boezem van het domein teruggenomen, de landerijen uitmakende de verlaten plantaadje *Hamilton* gelegen in *Coronie*.

Bij Koninklijk besluit van den 12 September dj. No. 56, is aan den Heer G. S. de Veer, West-Indisch Hoofdambtenaar, met verlof in *Nederland*, laatstelijk Staatsraad in buitengewone dienst, onder dankbetuiging voor zijne aan den lande bewezene diensten, op zijn verzoek, een *eervol* ontslag uit 's lands dienst verleend, met toekenning van pensioen.

Bij Gouvernements Resolutie van 7 November, No. 8, is de Agent van Policie J. D. Stakenburg, onder nadere goedkeuring des Konings, uit 's lands dienst ontslagen.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 5 *November* 1862.

Van de slavin Constantie, geboren in 1812, dochter van Hendrina, overleden, toebehoorende aan C. H. Heuft.

Van de slavin Dorothea, geboren in 1843, dochter van Camilla, toebehoorende aan D. A. Emanuels, echtgenoot van W. J. Kenswil.

Van de slavin Justina, geboren in 1825, dochter van Louisa, overleden, bekend staande ten name van den houtgrond La Prosperité, divisie Para.

Van de slavinnen: Jetta, geboren in 1848, dochter van Philippina, en Flida, geboren in 1853, dochter van Henrietta, bekend staande ten name van platage de Vrede, divisie Boven Cottica en Perica.

Van de slavin Caro, geboren in 1816; dochter van Esther, overleden en haren zoon Eduard, geboren in 1844, toebehoorende aan R.-, M.-, en J. Lijons.

Van de slavin Helena, geboren in 1845 dochter van Albertina, toebehoorende voor den vrijdom aan C. G. Sanches geb. Bruijn.

Van de slavin Antoinetta, geboren in 1806, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan de Wed. E. E. Emanuels geb. M. M. Samson.

Den 7den.

Van de slavin Aga, geboren in 1813, dochter van Patientie, toebehoorende aan J. van Gelder.

Van de slaven: Lucretie, geboren in 1817, wier moedersnaam onbekend is, — Cicilia, geboren in 1836, — Albertina, geboren in 1840, en Alexander, geboren in 1846, kinderen van Lucretie, — Eva, geboren in 1827, dochter van kl. Johanna, — Lodewijk, geboren in 1849, en Johanna, geboren in 1861, kinderen van Eva, — Cecilia, geboren in 1830, dochter van Henrietta, en Andries, geboren in 1837, zoon van Anna, allen toebehoorende voor den vrijdom aan M. J. Houthakker.

Van de slavin Johanna, geboren in 1838, dochter van Prinses, toebehoorende aan C. M Cruden, nu boedel.

Van de slavin Leentje, geboren in 1815, wier moedersnaam onbekend is, en haren zoon Simon geboren in 1857, toebehoorende aan C. M. Luchma.

Van den slavenjongen Richard, geboren in 1848, zoon van Antoinette, toebehoorende aan de minderjarige W M. Reijke.

Transporten.

Den 3 November 1862. W. Stein nom. ux. aan C. E. Grijsveld, van het Erf met de daaropstaande Gebouwen aan de *Keizerstraat*, N. W. La. B No. 256, O. W. La. D No. 225.

Idem, M. H. Raatgever aan M. Nob, van het Erf aan de *Keizerstraat* N. W. La. D. No. 6a. en b., O. W. La. La. D. No. 174.

Paramaribo, den 5 November 1862.

Den 7den November 1862. A. H. van Borcharen qq. boedel H. N. W. Reijke, aan M. C. C. Malmberg, van de verlaten plant. *Manheim* en *Elk 't Zijn* c. a.

Paramaribo, den 7 November. 1862.

Paramaribo, den 5 November 1862.

Bij beschikking van het Collegie van Commissarissen voor het Departement der Onbeheerde Boedels dd. 8 October jl. No. 59, is magtiging verleend op den Curator, om over vier weken, te rekenen van morgen, den aan het Departement der Onbeheerde Boedels vervallen boedel van Dirk Coenders aftegeven aan:

1. den Weesmeester, als bewindvoerder van het Erfdeel, toekomende aan Geertruida Lousia Coenders, Hendrik Lodewijk Coenders, Cornelia Hariette Coenders en Jan Julius Coenders uit de nalatenschap van Dirk Coenders.

2. Anna Maria Coenders, Paulina Elisabeth Coenders, A. F. Heijdt, als in huwelijk hebbende Georgina Coenders, Frederik Coenders en Coenraad Coenders,

zijnde G. L. — H. L. — G. H. — J. J. — A. M. — P. E. — G. — F. — en C. Coenders erfgenamen, bij uiterste wilsbeschikking van D. Coenders elk voor *een negende* aandeel.

Advertentiën.

GODSDIENSTOEFENING bij de *Evang. Luthersche Gemeente* op HEDEN den 9n. dezer, op het gewone uur.

GODSDIENSTOEFENING bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, op HEDEN den 9n. November, des avonds ten *half zeven* ure.

In de maand Januarij aanstaande zal publiekelijk worden verkocht:

Het *HUIS* en *ERF*
in de 1e. Buitenwijk No. 43.

Inmiddels is hetzelve UIT DE HAND te koop en te bevragen bij

F. P. KAMERLING.

De waarnemende Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie Suriname, zal op Donderdag den 13n. en Vrijdag den 14n. November e. k., des morgens om half negen uur, in het Huis aan de *Oranjestraat* La. A No. 107, publiekelijk bij executie verkoopen:

Onderscheidene roerende GOEDEREN, waaronder fraai *Zilver-*, *Porselein-* en *Glaswerk.*

Alsmede:

De slaven Carolus, Albertus, Christoffel, David, Castor, Adriaan, Andries, Josina, Betsie, Gemina, Trowé, Gratia, Nellie en John

Voorts:

1o. Het Huis en Erf aan het Gouvernements Plein, La. A No. 93.
2o. Het Huis en Erf La. A No. 106 en
3o. Het Huis en Erf La. A No. 107,

beide laatsten aan de Oranjestraat gelegen, aankomende A. E. P. VAN HALM wed. A. CAMERON, nu wijlen.

En

De Plantage *POMONA*, c. a.

Paramaribo, den 3 November 1862.

J. A. A. SALOMONS.

(11803)

JB. SALOMONS, Vendumeester, zal op DINGSDAG morgen den 11den November e. k. in het openbaar verkoopen:

De Brigantijn JOSEPHINA, met *Masten, Booten, Zeilen, Ankers, Kettingen*, staand- en loopend *Want*, enz. of de *Romp* van genoemd Vaartuig alleen.

Alles zoo als ze zich thans bevinden en te bezigtigen zijn, achter het Erf van den Heer THOMAS GREEN, van wien men deswegen volledige informatien kan bekomen.

( )

Te Koop:

Het *HUIS* en *ERF*
aan de *Noorderkerkstraat*
La. A No. 64.

Te bevragen bij

J. W. ENGELBRECHT.

( )

Te Koop:

van de Pl. *Huwelijkszorg*,

28 balen Heele Gepikte *Koffij*, bij één of meer balen.

Paramaribo, den 8 November 1862.

J. N. ECKHARDT DE MESQUITA.

( )

Te Koop:

Speenvarkens

van allerlei grootte.

Paramaribo, den 8 November 1862.

J. H. C. WOLFF.

( )

BLOEDZUIGERS tegen *f* 1. bij

Belting en Heilbron.

( )

Te bekomen bij

MICHEL JUDA:

Een groot Assortiment

Manufacturen,

waaronder Barège, Schots, NETELDOEK, Calico, Wit Katoen, Stoffen MANTELS, Kousen & Sokken, BORSTROKKEN & ONDERBROEKEN, Wit geborд. Dames ZAKDOEKEN, Heeren Zijden en Cambricks dito, Katoenen, Garen & Zijden Witte Gekleurde & Zwarte HANDSCHOENEN,

Hemdsboordjes

(naar den laatsten smaak,)

Flambards, eenige mooije en duurzame

CRINOLINES,

Afgepaste KLEEDJES,

Linten en Bloemen,

BOEKJESSTREEP.

Stellen *Servetten* en *Tafellakens* van echt garen damast, Kapsels, enz., enz.

Aardappelen, Uijen, Boter, Holl: Haring, Anchovis, Rolpens in flesschen en in potten, allerlei soorten blikjes, *Vleesch* en *Groenten*, Zalm, Oesters, Makreel en Kreeften.

CHAMPAGNE, *Madeira, Port, Bordeaux, Medoc, Sauterne, Muscat de Frontignan*, Maagbitter, Jenever, Jamaica RUM, *PUNCH*, LIKEUR in soorten, Orgeade en allerlei soorten Sijrop, Vermouth, Absinth, Broodsuikers, Zoete OLIE.

Kramerijen,

SPEELGOED in soorten,

SPEELKAARTEN met gekleurde azen,

***Voorwerpen* voor étagères en voor Cadeaux.**

Bijouterien,

waarvan eenige gouden

HOROLOGIEN,

Kettingjes, Armbanden, Oorbellen & Oorringen etc.

Spijkers, drooge en andere VERFWAREN, Kalk en Cement etc., etc., etc.

Afnemers van eenige partijtjes van bovenstaande GOEDEREN, hebben de gelegenheid om tegen hoogst matigen prijs die te bekomen.

( )

In tijds voor de *Feest-* en *Nieuwjaars-dagen!*

Per Brigantine *May:*

Ontvangen uit *Parijs* en *Glasgow*, en à CONTANT verkrijgbaar bij

E. B STUGER:

Naar den laatsten smaak allerkeurigst opgemaakte Dames, Meisjes en Kinder Ital., Stroo, Flambards, Amazones, Eugenies, Tudors & Bateliers, Meisjes, Jongens en Kinder *Schoenen en Kousen* in soorten, *Fraaije Zijden Linten*, CEINTURES en GESPEN, Zwart Zijde, Taffetas, Gros de Naples en gekleurde Stoffen voor Mantels, Moiré Antique, Wit en Gekleurd Castoren, Wit en Zwart Zijden HANDSCHOENEN, Mitaines, Chemisettes, Geborduurde Zakdoeken, Tulle, Blonde, Kanten, Geborduurde Kinder Kleedjes, Doopjurkjes en Opgemaakte Mutsjes en Kapjes, Jongens Hesjes en Garibaldi Pakjes, Dasjes en Boordjes, Witte en Gekleurde Kousjes, Zwarte en Gekl. Meisjes Mantels, OMSLAGDOEKEN, extra Geborduurde KRAAGJES met fraaije knoopen.

Fijn Fransch Garen en Schotsch Batist, Victoria en Bishop Lawns, Muslins, Nainsooks, Gebloemd en Effen Neteldoek, Wit Geborduurde Kleedjes, **Nieuwe patronen *Calico***, Fijn en Ordinaire Estopille, dito Linnen in pièces van 16 ellen, Sterke Satinet Streep en Katoen voor Rokken, Ongebleekt Katoen, Crinoline Rokken.

Mans en Jongens Fijne en Ordinaire **Castoren HOEDEN,**

Jongens Ital. Stroo Jeromes, Mans en Jongens Witte en Gekleurde SOKKEN, dito met Wollen Zoolen, Witte en Gekleurde Hemden, Merino en Katoenen **BORSTROKKEN**, **Wollen en Linnen Jasjes**, PANTALONS, Wit, Zwart en Gekl. Paramatta, Alpacca, Circassian, ***Wit Flanel* en *Thibet*, Zijden PARAPLUIE'S,**

Hangmatten,

Wit en Zwart Zijde voor VESTEN, Gedrukt Piqué voor Vesten, Gedrukt Piqué in kleuren, Witte, Zwarte en Gekleurde Beaufort en Regent Ties.

Wit Garen DRIL, diverse STUKGOEDEREN voor, Broeken-, Werk- en Kindergoed, —Uitdeelings Artikelen.

Gewast Linnen, Fraaije Tafelkleeden.

Zak-, Kuif-, Ronde- en Friseer Kammen, Tand-, Nagel- en Haarborstels, Lorgnetten, Tooneelkijkers, Harmonicas, Fijne Balanceer-, Zak- en Scheermessen, Scharen, Portemonnaie's, &c.

Electro Pleet-, Porcelein en Aardewerk.

Fijne en Ordinaire Dranken in soorten.

Per *Louisa Christina:*

Versche Provisien, Kruidenierswaren, Berger Levertraan, echte Haarlemmer Olie, de bekende Beerenburger Kruiden.

( )

Ontvangen per kapts. TEN HARMSEN en NIEWOLD:

24000 Havana SIGAREN,

Een groot assortiment van **blikken Vleesch en Groenten, *Gerookte* en *Stoomzalm*, fleschen met *ROLPENS*, alle soorten Suikergoed, waarbij Frambozen Koekjes, *THEE-BANKET*,** zeer goedkoop bij de kist, **SELTERSWATER van 1862, Sardines, Petits Pois, Kappers, fijne LIQUEUREN, etc. etc.**

A. LEVI en Co.

L. SCHMIDT

heeft ontvangen:

Een mooi assortiment *BIJOUTERIEN*, zwaar Zijden Parapluie's, fijn *LAKEN* in alle kleuren, waaronder Billard Laken, Vilten Heeren en Kinder *Hoeden*, Damruit, extra Roode Wijn, Genever, HAANTJES BIER, etc., etc. ( )

De ondergeteekende zijnde AFFAIRE liquiderende biedt tegen zeer *goedkoope prijzen* à CONTANT aan:

Manufacturen,

Modewaren,

IJzer-, Koper-, Blik- en Verfwaren,

SCHOENEN,

KRAMERIJEN,

***Kruid, Hagel, Geweren, Zes loops Revolving Pistolen,* Spijkers, Platlood,** etc., etc.

Wordende zijne DEBITEUREN vriendelijk doch dringend verzocht binnen *vier weken* hun verschuldigde te willen voldoen, daar hij om tot eene algeheele liquidatie te geraken na dit tijdsverloop noodwendig verpligt is zijne vorderingen ter vervolging over te geven.

Paramaribo, den 4 November 1862.

J. VAN GELDER.

Gelost uit de *Governor Hincks:*

Extra O. I RIJST, *Spiced Family Beef*, W. P PLANKEN,

Fire Bricks,

PALE BRANDY,

ALE, AJUIN, FLORIDA WATER, Mess en Clear Spek, CASTOR OLIE, Witte WIJN-AZIJN, Lange bladen Tabak, enz., enz.

D. BAëZA.

Te bekomen bij

M. BENJAMINS:

Limonade Gazeuse*, dubb. Princesse Bier a *f* 4** per dozijn pul flesschen, mits ***Contant. ( )

DE GROOTSTE GENEESKUNDIGE ONTDEKKING DEZER EEUW.

PERRY'S CORDIAL BALSEM VAN SYRIACUM.

Deze onschatbare medicijn is de wonderbaarste overwinning van de kunst over de natuur, en is voor beide seksen heilzaam. Zij herstelt en vermeerdert de natuurlijke kracht van hen die tengevolge van een langdurig verblijf in de Kolonie aan afgematheid en verval van krachten lijden. Duizenden hebben door het gebruik daarvan hunne gezondheid en krachten herkregen, zoo als onder eede, voor den Lord Maijor van Londen in de Aldermen verklaard is.

Prijs 11 sh. per flesch, of vier fl. voor 33 sh., bespaart; en in fl. van 5 p. st. eene besparing gevende van 1 p. 12 sh.

Verkrijgbaar bij R. & L. PERRY & Co. hoofd-depôt, No. 19, Bernersstreet, Oxfordstreet, Londen.

Agenten: BARCLAY & Co. 75, Farringdonstreet, Londen. ( )

De Zalf en Pillen van *Holloway.*

Ongesteldheden der Jeugd.

De kinderen worden somtijds ontzenuwd en verzwakken zonder dat men daarvan in den aanvang de oorzaak ontdekken kan. Zij verliezen gewoonlijk hun helder gezigt en hunne geestkracht. De algemeene oorzaak van dezen droevigen staat is eene ongeregelde maag, die door de *pillen* van HOLLOWAY spoedig weer in orde is gebragt. Zij werken op eene wonderbare wijze bij het verbeteren der spijsvertering en het zuiveren des bloeds. Zij werken zoo innig en zoo zeker op het orgaan, dat noodzakelijk is voor de spijsvertering, dat het zenuwgestel spoedig herstelt en de zwakke staat der geestvermogens spoedig verandert in eenen sterken vluggen en krachtigen toestand. De zwakste gestellen kunnen gerust de *pillen* van HOLLOWAY gebruiken. Zij doen geen geweldige poging op het gestel, maar bereiken langzamerhand haar doel en zonder dat men genoodzaakt is, zijnen leefregel of zijne uitspanningen te veel in te korten. De zelfstandigheid, waaruit deze *pillen* zijn zamengesteld belet volkomen, dat zij eenige schade zouden kunnen toebrengen.

Deze *PILLEN* en zalf zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij A. B. DE VRIES aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f* 1, *f* 3 en *f* 5. ( )

GEDRUKT bij A. L. G. DE RANDAMIE.

BIJBLAD TOT HET SURINAAMSCH WEEKBLAD.

Verschijnt elken Woensdag

1862. **Woensdag 5 November** **No. 45.**

PARAMARIBO, den 4 November 1862.

De tijdingen alhier gisteren nacht ontvangen van de expeditie bestemd tot het openkappen van een communicatie-pad naar de *Surnaus kreek*, zijn van zeer onrustbarenden aard en maken heden het onderwerp aller gesprekken uit. Zijn wij wel onderrigt, dan is gisteren morgen omstreeks 10 uren terwijl de afgezonden militairen en het hen vergezellend volk aan den arbeid waren, een onverhoedsche aanval op hen gedaan door de zich in die buurt schuil houdende, wegloopers negers, welke tot eindresultaat had, dat vier militairen gedood en omstreeks zes gewond zijn, terwijl men berigt dat de officier van Gezondheid **Monsanto** vermist is en meerdere verwondingen hebben plaats gehad, maar het verlies der wegloopers niet kan worden opgegeven.

Het gedrag der kommando-negers en bagage-dragers bij die gelegenheid, moet hoogst laakbaar zijn geweest, daar reeds bij het eerste schot deze allen met achterlating hunner vracht de vlugt namen en weigerden aan den strijd deel te nemen. — Men meldt dat in het ontdekte kamp der wegloopers eenige blanken zijn bespeurd, die niet onwaarschijnlijk voor Franschen worden gehouden. Is dit zoo, dan is het nog zeer duister wat het gevolg dezer expeditie zijn kan. — Heden morgen is Z. M. stoomschip *de Amstel* met versterking naar de pl. *Rac à Rac* vertrokken, terwijl *Z. E. de Heer Gouverneur*, vergezeld van het lid van den Kolonialen Raad P. Maij, heden middag, met de koloniale stoomboot *Nickerie* zich mede derwaarts heeft begeven.

Zoo als nu blijkt is de »rustige rust" welke van zekeren kant als met klaroen geschal wordt verkondigd, niet van zeer bemoedigenden aard. Gansch Suriname gevoelt dat de positie van het oogenblik hagchelijk en kommervol is. — Het is te hopen dat zeer spoedig, verblijdende tijdingen, ons, uit de angstvolle onzekerheid helpen, waarin wij ons eensklaps gebragt zien. Volkomen besef van de omstandigheden en eene eendragtige zamenwerking der bevolking tot schraging der pogingen van het Koloniaal Bestuur, zij daarom een ieder, ten zeerste en dringend aanbevolen!

Wegens de plaats gehad hebbende voorvallen in *Boven Suriname* is de Europesche brievenmaal heden, in plaats van met de koloniale stoomboot *Paramaribo* met de koloniale schoener *Coronie* kapt. Wildschut verzonden.

REIS TOT EXPLORATIE
van de Boven Marowijne,

VAN SEPTEMBER TOT NOVEMBER 1861.

(*Fransch Verslag*)

(*Vervolg.*)

De hydrografische arbeid waarmede wij ons ieder oogenblik bezig houden moesten, strekte ons ten grondslag tot regeling van onzen togt. Na den omvang der taak die wij te verrigten hadden in overweging genomen te hebben, kwamen die Heeren met mij overeen, ons te bepalen tot het opnemen van den stroom door onzen weg volgens het kompas te nemen, en de snelheid des waters door middel van het log te berekenen, terwijl wij van tijd tot tijd eenige micrometrische hoeken zouden meten om de breedte der rivier te bepalen. Er zoude over dwars gepeild worden ten einde ingeval van een *thalweg* dien te kunnen vaststellen, eindelijk zouden er telkenmale als het weder dit toeliet, op elk station sterrekundige waarnemingen gedaan worden, welker vaste en zekere gegevens ons dienen zouden om de onvolkomenheden van onzen haastigen arbeid te verbeteren.

Deze wijze van handelen, de eenige uitvoerbare in eene rivier, zoo als die, welke wij in een zeer beperkt tijdsbestek hadden op te nemen, vervulde ons al dadelijk met groot vertrouwen. Wij konden met voldoening staven dat onze beide vlugtige schetsen, welke afzonderlijk en zooveel mogelijk op weg langs onze respective oevers gemaakt werden, zeer weinig verschilden en met de astronomische waarnemingen goed overeen kwamen.

Voor mijne werkzaamheden maakte ik gebruik van de volgende instrumenten:

Een inschepings reiskompas en een opnemings kompas, een terugkaatsenden cirkel en een sextant; een kim waterpas met spiegel en een ander met kwik of olie; een micrometer van Rochon; een metrische ketting tot meting van den bodem; logschuiten en peillooden voorzien van in graden afgedeelde lijnen; een draagbaar chronometer, welks zeer regelmatige gang gedurende twintig dagen vóór ons vertrek van Sint Louis met zorg was nagegaan.

Bij gebrek aan beter had ik mij van reflectie instrumenten voorzien, van welker onvoldoendheid ik zeer wel een voorgevoel had of ten minste van de uiterste moeijelijkheid om van dezelve gebruik te maken tot observatie der gegevens van onze breedte berekening. Op het tijdstip dat onze reis werd aangevangen, was de declinatie der zon reeds te zwak om er de meridiaans hoogte van te kunnen waarnemen, welke meer dan tachtig graden had, en wij moesten tot vaststelling der breedten onze toevlugt nemen tot de waarneming der sterren (*a.* van de Zwaan en *a.* van de Lier of Vega.)

De Hollandsche commissarissen waren in het bezit van een reflectie cirkel voorzien van een uitmuntend kijkglas, en welke in plaats van een spiegeltje een prisma had; dank zij deze belangrijke wijziging, waardoor de beelden eene groote helderheid verkregen, konden wij alle avonden goede gegevens voor onze breedte berekeningen verkrijgen. Ik maak van deze gelegenheid gebruik om voor dergelijke expeditien als veel gemakkelijker en voordeeliger aan te bevelen, het gebruik van een eenvoudigen verticalen cirkel met kolommen, geplaatst op een drievoet; het had mij wel leed gedaan er geen te Cajenne te hebben kunnen aanschaffen.

De drie eerste dagreizen bragten ons aan den voet van den val Hermina, den eersten van de Marowijne. Tot aan dit punt ontwikkelt zich de stroom op eene schoone breedte, afwisselende van twaalf honderd tot achttien honderd meters, en eene algemeene rigting volgende van Z. W. ¼ Z. Op hare oevers, en meer bijzonder op den linker oever treft men eenige weinig beduidende kampen van Aromagne en Galibi Indianen aan; hij is bezaaid met verscheidene eilanden tot aan het dorp, waar eenige portugeesche uitgewekenen van Brazilie zich gevestigd hebben.

Van dit punt af merkten wij op dat de linkeroever in het oogvallend bergachtig werd, terwijl de regteroever plat, doch eenigermate hoog bleef. Deze boschachtige verhevenheden, die zich tot aan den stroom uitstrekken, geven eene gelijke natuur in het binnenste des lands te kennen; hare hoogten welke aan de oevers van veertig à zestig meters afwisselen, moeten merkelijk toenemen, naar gelang zij van den rivierkant verwijderd zijn. Eenige over het algemeen onbeduidende kreeken komen hare waterschatting aan den stroom brengen, na zelve haar voedsel geput te hebben, bij haren loop rondom die heuvels, welke haar, van haar regenwater door nieuwe kreekjes ontlasten.

Alvorens den val Hermina bereikt te hebben, konden wij ons reeds van de materieele onmogelijkheid overtuigen om den *thalweg* der rivier te bepalen; hare bedding was bezaaid met ongeregeld liggende zandbanken, en weldra hadden wij den rotsbodem aangetroffen, dien wij in het vervolg niet meer verlaten zullen.

(*Wordt vervolgd*)

In den *Courrier des Etats-Unis* leest men het volgende:

»Terwijl de Zuidelijken met eene voorzigtige stoutmoedigheid een plan ten uitvoer brengen, hetwelk voor de armee der Noordelijken gevaarlijk kan worden, schijnt er bij het kabinet van Washington en in den raad der legerbevelhebbers eene noodlottige verdeeldheid te bestaan. Nadat wij reeds gesproken hebben van het vermoedelijk ontslag van den heer Stanton (minister van oorlog), deelt de *World* nu als zeker mede, dat zijne daartoe gedane aanvraag is aangenomen en dat generaal Halleck aan het hoofd van dat departement komt te staan. Er zijn evenwel nog geene officieele berigten ontvangen, waarin dit bevestigd wordt. Wat den strijd tusschen den heer Stanton en generaal Mac Clellan betreft, deze is geen geheim. Men weet dat de minister zoo lang mogelijk de benoeming van Mac Clellan heeft tegengehouden en dat de president Lincoln, in weerwil van alle verzet van de zijde des ministers, zich naar den generaal heeft begeven, om hem te verzoeken het land niet in ongelegenheid te laten. De overwinnaar van Laurel-Hill heeft zich als een tweede Coriolanus minder onbuigzaam betoond en, met ter zijdestelling van de hem aangedane beleedigingen, het opperbevel aanvaard, evenwel onder voorwaarde dat hij ten opzigte van den minister Stanton geheel onafhankelijk zou zijn, welke voorwaarde de president met zijne goedkeuring heeft bekrachtigd. Men kan zich nauwelijks een denkbeeld vormen van de vreugde, die de geheele armee aan den dag legde, toen zij Mac Clellan weder aan het hoofd zag geplaatst. Pope kon nu het opperbevel niet langer behouden; hij begreep dit ook, en nam zijne demissie. Daar hij, gelijk ieder overwonnen veldoverste, eene reden ter verschooning wil hebben, beschuldigt hij Porter, Franklin, Griffith en Sumner, dat zij dat zijne bevelen niet gehoorzaamd en daardoor den ongelukkigen afloop veroorzaakt hebben. Wat Mac Dowell betreft wiens afdeeling nu reeds tweemaal bij Bulls Run de nederlaag heeft geleden, men heeft al wat van zijn corps nog overig was bij dat van generaal Heintzelman ingelijfd; wat overigens het gouvernement met hem denkt aan te vangen, is nog niet bekend. Inmiddels bevindt zich de voorhoede der Zuidelijken, onder Kerby Smith, te Falmouth in den staat Kentucky, op 15 mijlen afstands van de hoogten van Covington. Naar men verneemt, bestaat hunne legerafdeeling aldaar uit 15000 man, welk cijfer intusschen wel spoedig zal toenemen, nu de Kentuckiërs daartoe van alle kanten komen opdagen. Smith heeft toch nauwelijks te Lexington en Parijs een paar bureaux van recrutering opgerigt, of alle separatisten uit Kentucky stroomen derwaarts. Ten slotte voegt de *Courrier* er den tekst bij van eene door Smith aan de bevolking gerigte proclamatie, waarin hij verklaart, dat de Zuidelijken niet als veroveraars, maar als vrienden en bondgenooten dien staat zijn binnengerukt; dat de particuliere eigendommen beschermd zullen worden en dat er wel voor het onderhoud der soldaten gezorgd zal moeten worden, maar dat dit van de burgerij slechts tegen betaling wordt verlangd. Voor het overige bevat de proclamatie niets anders, dan hetgeen men in dergelijke stukken alloos aantreft.

De generaal Forey, de nieuwe opperbevelhebber der fransche troepen in Mexico, heeft bij zijne aankomst op Martinique de volgende algemeene dagorder tot zijne troepen uitgevaardigd:

»*Soldaten!*

»Gij hebt op zekeren dag te veel van de wapenen gevergd, wier overwinning gewoonlijk

uw vaandel volgt, en zij waren u kortstondig ontrouw, terwijl een vijand, in zijne snoevende verwaandheid, hiervan gebruik heeft gemaakt om ligtgeloovigen en onwetenden eene geheele verkeerde voorstelling van de zaak te geven door voor te wenden, dat hij de soldaten van Magenta en Solferino overwonnen had.

»Neen, gij zijt niet te Puebla overwonnen, en buitendien, hebt gij eene schitterende genoegdoening behaald te Aculcingo en later te Borrego.

»De heldhaftige moed van eenige honderden der meest onversaagden onder u leed den 5den Mei schipbreuk op een hinderpaal, dien gij niet te boven kondet komen, en de keizer zendt u eene voldoende strijdmagt ter hulpe, opdat gij alle moeijelijkheden zult overwinnen, die, welke dapperheid ook door u ontwikkeld zij, uwe geringe getalsterkte niet vermogt te boven te komen.

»De versterkingen volgen, en met even veel geluk als met trots zie ik mij door onzen welbeminden vorst aan het hoofd van troepen als gij zijt geplaatst.

»Gij kent mij even als ik u ken, en dit onderling vertrouwen is de zekerste waarborg voor het welslagen. Ten einde dit welslagen spoedig plaats hebbe en volledig zij, eisch ik van u eene algemeene onderwerping, eene krijgstucht die streng moet zijn, maar die slechts vaderlijk zijn zal, indien gij mijn raad volgt.

»Gij zult beseffen dat in een land, waar de wanorde haar toppunt bereikt heeft, waar onbeschoft geweld in de plaats treedt van regt en billijkheid, gij, als echte Fransche soldaten, aan de Mexicaansche natie een voorbeeld van orde moet geven en het verlangen in haar moet opwekken, om het juk af te schudden van hen, die haar door middel van geweld regeren, en alzoo eindelijk plaats in te nemen onder de beschaafde volken. Het is aan u gegeven, soldaten van Frankrijk, dat aan het hoofd dier volken staat, om de Mexicanen daartoe den edelen lust in te boezemen door de orde en krijgstucht, die zij in uwe gelederen zullen zien heerschen.

»Gij zult dus de personen en de eigendommen eerbiedigen; gij zult met naauwgezetheid alles betalen wat gij zult koopen en gij zult uw hand en geweten niet bezoedelen met rijkdommen door plundering verworven. Gij zult de godsdienst en hare dienaren achting toedragen; gij zult de grijsaards, de vrouwen en kinderen eerbiedigen; gij zult de soldaten niet minachten die gij gaat bestrijden, want in hunne aderen stroomt edel Castiliaansch bloed. Maar zoo gij geducht zijt in het gevecht, zult gij u menschlievend toonen na de overwinning, en gij zult als broeders behandelen hen, die, zich schamende over de gewapende ondersteuning, welke zij aan een geweldadig gouvernement verleenen, zich bij onze vaan, het symbool van regt en billijkheid, zullen aansluiten. Gij zult door dit gedrag, meer dan door ijdele woorden, toonen, dat gij niet gekomen zijt om oorlog te voeren tegen de Mexicaansche natie, maar tegen hen die haar verdrukken en in minachting brengen bij de beschaafde volken, onder welke gij haar uitnoodigt zich te rangschikken."

INGEZONDEN

Men zegt dat de verwijdering van een gedeelte der slavenmagt eener suiker-plantagie zoude worden toegeschreven aan de behandeling der slaven door den directeur.

Is zulks waarheid? Waarom wordt die directeur dan niet verwijderd van die plantagie, daar de algemeene rust der Kolonie daarvan afhankelijk wordt gemaakt.

Wij kunnen bijna niet gelooven dat alles waar zoude zijn, waarvan wordt verhaald. Indien zelfs een gedeelte daarvan waar was, behoorde men de administratie dier plantagie te noodzaken tot het ontslag van een man die ongeschikt is een plantagie te dirigeeren.

Een vriend der waarheid.

Iemand verlangt te weten, waarom slechts de eene helft der *Kras kreek*, en wel het gedeelte dat tot de *Cottica* behoort, gedurende dezen droogen tijd is schoongemaakt, terwijl aan het andere gedeelte, sedert verleden jaar niets is gedaan? Moet deze communicatie verlaten worden? Waarom van volk er aan verbruikt om het eene gedeelte schoon te maken?

Een plantage bewoner.

SCHEEPSTIJDINGEN.

VERTROKKEN.

Den 4den dezer, de koloniale schoener *Coronie* kapt. Wildschut naar Demerarij.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Suriname*, kapt. Reijntjes, adres bij J. P. Haase Jr. — Sluit 10 dezer.
Het schip *Amicitia*, kapt. Wijgers, adres bij J. P. Haase Jr.
Het schip *Josephina Bernhardina*, kapt. Bos, adres bij H. Degenhard.
Het schip *Anna Lena*, kapt. Visser, adres bij H. Degenhard.
Het schip *Thetis*, kapt. Bakker, adres bij H. Degenhard.
Het schip *de Jonge Eduard*, kapt. Sikkens, adres bij J. M. Polak.
Het schip *Plant. Dordrecht*, kapt. Brakke, adres bij R. H. Leijsner.
Het schip *Josephine*, kapt. Hoffker, adres bij H. C. Levij.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de koloniale schoener *Coronie*: de Heeren Mr. H. M. van Andel, A. Vanier en R. Buchanan.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

Suiker. den 4den dezer, van plant. *Rust en Werk*, 35 vaten à 8,25 cent.

Binnenlandsche Berigten.

Bij Koninklijk besluit van den 4 September dj. No. 61, is aan den Adjudant des Konings in buitengewone dienst, den kolonel J. C. de Normandie 's Jacob, kommandant der troepen in *Suriname*, met verlof in *Nederland*, op zijn verzoek, verleend een eervol ontslag uit de militaire dienst, onder toekenning van pensioen.

Bij Koninklijk besluit van den 11 September jl. No. 57, is aan H. Lodding, beambte van Politie in *Suriname*, met verlof in *Nederland*, op zijn verzoek, verleend een eervol ontslag uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen.

Bij Gouvernements Resolutie van den 5den November No. 7 is, onder de nadere goedkeuring des Konings, tot Raad Hoofd Ingeland in het district *Coronie* benoemd, de Heer A. D. Fernandes.

Op aanstaanden Donderdag den 6n. November, Receptie ten Gouvernements huize in de beneden lokalen.

Aanbesteding van Openbare Werken.

De waarnemende Chef van het Bouw-Departement zal onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur dezer kolonie aanbesteden:

Het Kalken der buitenmuren en Oververwen van het houtwerk der steenen Kazerne in het fort *Zeelandia*.

Ingevolge bestek en voorwaarden ter inzage liggende ten burele van het Bouw-Departement, alwaar tevens de inschrijvings-billetten zullen worden ingewacht tot Woensdag den 12 dezer, des voormiddags ten 11 ure. De inschrijvers kunnen bij de opening hunner billetten, welke op dat uur zal plaats hebben tegenwoordig zijn.

Paramaribo, den 3 November 1862.

Advertentiën.

GODSDIENSTOEFENING bij de *Evang. Luthersche Gemeente* op ZONDAG den 9n. dezer, op het gewone uur.

GODSDIENSTOEFENING bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, op ZONDAG den 9n. November, des avonds ten *half zeven* ure.

Op DONDERDAG den 13den November e. k., des namiddags om 4 uren, zal de Vendumeester *J. F. FAVEREIJ*, ten huize van Mevrouw de Wed. H. KAMERLING verkoopen:

Koper en Yzerwaren, waaronder een nieuw *KOPEREN TEST*, alsmede een rol PLATLOOD, LOKET KASTEN, enz.

De *GOEDEREN* zijn op den verkoopdag te zien in het Zijgebouw op het Erf.

( )

De ondergeteekende zijne AFFAIRE liquiderende biedt tegen zeer *goedkoope prijzen* à CONTANT aan:

***Manufacturen*, Modewaren, *IJzer-, Koper-, Blik- en Verfwaren*, SCHOENEN, KRAMERIJEN, *Kruid, Hagel, Geweren, Zes loops Revolving Pistolen*, Spijkers, Platlood, etc., etc.**

Wordende zijne DEBITEUREN vriendelijk doch dringend verzocht binnen *vier weken* hun verschuldigde te willen voldoen, daar hij om tot eene algeheele liquidatie te geraken na dit tijdsverloop noodwendig verpligt is zijne vorderingen ter vervolging over te geven.

Paramaribo, den 4 November 1862.

J. VAN GELDER.

( )

Verkrijgbaar bij

J. V. BOUGUENON.

Bakkeljaauw, Haring, *Slivers*, Spek, Zoutvleesch, Reuzel, Blom, *Rijst*, Kaarsen, TABAK, lange en korte Pijpen, Touwwerk, Teer, Pik, BREEUWWERK, gesponnen Hennip, **Machine Olie, plantaadje GEREEDSCHAPPEN,** Taaije en Brosse SPIJKEBS in soorten, PLATLOOD, Slijpsteenen, Amerik. VAL-AXEN, Extra LOODWIT in kistjes, Lijn-, Patent-, Raap- en Zoete OLIE, Indigo Blaauw, Wormmixture, **Castor Olie, Echte BERGER Levertraan, Kistjes fijne WIJNEN, Vruchten op Likeur, etc., etc.**

Stellig Besluit.

De Ondergeteekende zal te rekenen van deze week, zonder onderscheid van persoon al zijne *Debiteuren* zoo voor rijgeld als winkelwaren, in regten vervolgen.

Bij hem is verkrijgbaar

UIJEN

à 10 cts. per 100 pond.

J. H. C. WOLFF.

( )

VERANDERING VAN WOONPLAATS,

doch blijft steeds in dezelfde Wijk.

De ondergeteekende is verhuisd van het Huis aan de *Maagdenstraat* La. C No. 78, en is thans woonachtig in het Huis op den hoek van de *Maagden- en Steenbakkerijstraten*, La. C No. 81.

Hij biedt tevens te koop aan:

PROVISIEN, DRANKEN, *Kruideniers en Grutterswaren*, Broodsuikers à *f*3, Schoenen in soorten, SIGAREN en TABAK, etc., etc.

J. H. Swartsman.

( )

Gedrukt bij A. L. G. de RANDAMIE.